

Szabadkígyós adott helyszínt az idei Ünnepi Megyei Közgyűlésnek

Egy napsütéses tavaszi délelőttön került sor a szabadkígyósi Kossuth-szobor március 15-ei ünnepi megkoszorúzására a Tótkomlói Fúvós Zenekar kíséretében. A zenekar a Himnusz eljátszásával nyitotta meg a megemlékezést, majd az általános iskola egyik tanulója egy ünnepi verssel köszöntötte a megjelenteket. A zenekar játéka mellett sorra érkeztek a koszorúk Kossuth Lajos szobrához. A megemlékezésen koszorút helyezett el többek között Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat elnöke és Gulyás Gergely, az Országgyűlés törvényalkotásért felelős alelnöke. Pál Péter Hargita Megyei Tanács elnöki tanácsadója és Várfi András Békés Megyei közgyűlés alelnöke, a Békés Megyei Kormányhivatal részéről Petrovszki Zoltán főigazgató, a POFOSZ részéről pedig Lévai István úr tett le koszorút. Szabadkígyós részéről koszorút helyezett el Balogh József a község polgármestere, Dunai Jánosné és Lehoczki Zsolt alpolgármesterek. A Szabadkígyósért Közalapítvány részéről Nyemcsok Pálné az alapítvány elnöke és Kiszely Ágnes alapítványi tag, az Általános Művelődési Központ, valamint a község általános iskolájának részéről Pelyhéné Lipták Gabriella igazgatónő és Gönczné Orvos Emese igazgatóhelyettes járultak a szoborhoz. Koszorú elhelyezésével róttá le tiszteletét a Szociális Alapszolgáltatási Központ, a Szabadkígyós Barátság Nyugdíjas Kör, a Szabadkígyósi Nagycsaládok Egyesülete, a Szabadkígyósi Fidesz Csoport, a Jobbik Szabadkígyósi Alapszervezete, a Gyulai Szakképzési Centrum főigazgatója Kovács Zsuzsanna és a Harruckern János Közoktatási Intézmény képviselője. A koszorúk elhelyezésében a Békés Megyei Károlyi Huszár és Hagyományörző Társaság huszárai segítettek. A műsor végeztével a Szabadkígyósi Általános Iskola kisdíákjai helyezték el saját készítésű kokárdáikat és zászlóikat a szobor talapzatánál.

A koszorúzás után a meghívott vendégek a szabadkígyósi Wenckheim-kastély falain belül megtartották az idei Ünnepi Megyei Közgyűlést, melynek idén első ízben adhatott helyszínt a község. Déli 12 órakor felszendültek a csengők, majd a fúvószenekar kürtjelet adott, mely kíséretében előbb a nemzeti, ezt követve a megyei és végül a települési zászló is helyet kapott a teremben. Miután a hagyományörzők elhelyezték a zászlókat Zalai Mihály a Békés Megyei Önkormányzat elnöke köszöntötte a vendégeket. Beszédében kiemelte március 15-e fontosságát, és említést téve

köszönetet mondott Szabadkígyós Önkormányzatának, hogy erején felüli törekvéseket tesz annak érdekében, hogy megőrizze és megmentse közös kincsüket, a rendezvénynek helyt adó Wenckheim-kastélyt.

Az Elnök Úr beszéde után Szabadkígyós község Polgármestere Balogh József emlékezett meg a falu forradalomban betöltött szerepéről. A Polgármester Úr beszédéből eddig nem mindenki számára tudott érdekességek derültek ki, minthogy szép számban voltak olyan gyalogos és lovas huszárok, kik Ókígyós és Újkígyós lakosainak nevében szálltak harcba, mialatt a Wenckheim család a katonák ellátásában vette ki a szerepét amellet, hogy hét családtagjuk is harcolt a szabadságharcban. Az ütközetek után a visszatérő katonák megélhetését is biztosította a család, új otthonra leltek itt hőseink, kik közül többen a két község valamely temetőjében leltek végső nyughelyre.

Gulyás Gergely az Országgyűlés törvényalkotásért felelős alelnöke a szabadságharcok tanúsított összefogás erejéről mesélt. Beszédében elmondta, hogy az akkor elért fórumok ma is a törvényalkotás alapjait alkotják és összefogás nélkül nem haladhatunk előre, hiszen a szabadságharc bukását is a külföldi szövetségesek hiánya okozta. Itt tett említést arról, hogy az európai együttműködés napjainkban is elengedhetetlen, még akkor is, ha az időnként nehézségekkel jár.

Szabadkígyós adott helyszínt az idei Ünnepi Megyei Közgyűlésnek

• Folytatás az 1. oldalról •

Ha két szóban kellene leírni a forradalmat, akkor az a „Szabadság és a Nemzet” lenne, hiszen „Rab nemzetnek nem lehetnek szabad polgárai!”

A beszédek meghallgatása után Katkó Ferenc és Balázs Csongor prózai-zenés műsorát hallgathatták meg a meghívottak, majd megkezdődött az elismerések átadása. Idén hatan vehettek át elnöki elismerést, melynek odaítéléséről a megyei közgyűlés korábban határozott. A díjazottak mindegyike kiemelkedő munkavégzése és a közösségben betöltött szerepe címén részesülhetett a kitüntetésben. A díjak átadása előtt egy kisfilmben megtekinthető volt a díjazottak munkássága, melyeket az Orosházi Televízió munkatársai készítettek el. Az elismerést elsőként vehette át Zalai Mihály Elnök Úrtól Ivanics János, ki éveken át vezérigazgatóként irányította a Linamar Hungary Zrt.-t, melynek negyven éven keresztül volt alkalmazásában, és amely több mint kétezer embernek adott munkát. A mára nyugállományba vonuló vezető eddigi munkássága címén érdemelte ki az elismerést, maga is elmondta, hogy egy vezető akkor jó vezető, ha nem ismer lehetetlent. A második elismerést Kuti Árpádné Romvári Éva vehette át, ki a gyulai Pándy Kálmán Kórház neurológiai-stroke osztályának vezető főnővére. Munkája során nemcsak a szakma, hanem a betegek és hozzátartozóik elismerését is kivívta. Emellett publikál a kórház lapjában, és karitatív tevékenység keretein belül kirándulásokat és programokat szervez. Harmadikként a sarvasi mentőállomás vezetőjét érte a megtiszteltetés. Litauszky Zoltán majd negyven éve dolgozik az egészségügyben. Fontosnak tartja, hogy sikerült növelniük a lakosság mentőkbe vetett hitét és

bizalmát. Bevallotta, nehéz szakma az övéké és folyamatos tanulás szükséges, ám úgy véli, hogy igen szép szakmát választott, melyen fia is követi. Marton Gergely tűzoltó alezredes, ki a megyei katasztrófavédelem igazgatóságán dolgozik, is átvehette az elismerést. A róla forgatott kisfilmben elmondta, hogy az ő ágazatuk ugyan a legfiatalabb, ám legnagyobb ütemben fejlődő szegmense a katasztrófavédelemnek. Az iparbiztonsági szakember szigorú kereteken belül dolgozik, és egyetlen fegyelmet ismer, ami nem más, mint a vasfegyelem. Az ő szakmájukban azt hiszem ez elengedhetetlen. Sziszák Katalin sérült és állami gondozott gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozik. Igazgatóként vezeti a helyi szakszolgálatot, ám a titulusnál sokkal fontosabb az a hozzáállás és az a légkör, melyről a kisfilm is tanúbizonyságot tett. Elmondta, hogy a gyermekekből sugárzó szeretet mindenért kárpótol, ám sajnos egyre ritkább kincs a világban. Telekné Furák Mónika pedagógiai feladatokat lát el, úttörőként elindította a DADA programot. Tevékenysége főként oktatási intézményekre terjed ki, ahol fiatalokat és gyermekeket gyámolít, felvilágosít, és jobb útra térít. A programokban helyt kapnak a családon belüli erőszak, a függőségek, a gyermekvédelem. Óvodákban is elindultak már a programok, melyeket további törekvések követnek majd.

Az elismerések átadása után Zalai Mihály Elnök Úr lezárta a közgyűlést, a három zászló elhagyta a termet, majd felcsendült a Szózat.

A délután formális részét egy állófogadás zárta, melyre a remekműveket a Békés Megyei Önkormányzat felkérésének eleget téve Ambrus György szakácsmester és csapata készítette el.

Beszámoló és foto: Novák Edina

Az aradi harcokban a kígyósi katonák

Megtiszteltetés számunkra, hogy a megyegyűlés a 2016. év március 15-éjét itt köszöntötte a szabadkígyósi Wenckheim-kastélyban. Büszkeséggel tölt el bennünket, hogy eljötttek ide, hogy évente újra átgondoljuk a forradalmunkat. Március hatalmas varázsa, hogy a forradalom minden évben újra megszületik a szívünkben. Újra átéljük minden nemzeti ünnepünkön, hogy 1848-ban az elődeink megérezték, összekovácsolt akarattal hatalmas dolgokra képes a nemzet. Ők cselekedeteikkel bizonyították:

*„egynek minden nehéz,
soknak semmi sem lehetetlen..”*

1848 márciusa óta tudnia kell minden magyarnak, hogy összetartásunk a legfontosabb erőforrásunk. Azon a tavaszon egy új Magyarország született Pesten a Nemzeti Múzeum előtt, népakaratból. Akkor nem volt az országnak egyetlen zuga sem, ahová ne jutott volna el a forradalom tüze. Elért a láng ide, Ókígyósra is.

Itt nálunk nem éltek lánglelkű márciusi ifjak, de amikor gróf Wenckheim László a gyulai templomtéren gyűjtő hangulatú beszédet tartott arról, hogy most már elérkezett az ideje, hogy megmentsük az ellenségtől

• Folytatás a 3. oldalon •

Az aradi harcokban a kigyósi katonák

• Folytatás a 2. oldalról •

a hazát, a két falu, Ókigyós és Újkigyós 20 lovasa állt hadrendbe a Károlyi huszárezredben, míg az önkénteseink a 63. gyalogezredbe vonultak be.

Hadd büszkélkedjünk néhány bátor kigyósi ember nevével, akiket még nem feledett el az idő múlása, akik bátrak voltak a szabadságharcban.

Tomcsányi Mihály császári és királyi vértess huszárezred kapitánya – kit a betegsége miatt még 1844-ben leszereltek – most állományba helyeztette magát, és beállt a Nemzetőrségbe Gróf Bolza József szarvasi illetőségű parancsnok vezetésével. Velük együtt harcolt Skutári György főhadnagy. Innen Ókigyósról indult a harcba Wieland Károly főhadnagy, Wieland János hadnagy és Wieland Richárd, aki eltűnt a délvidéki harcokban.

A nemzet szabadságharcát Jókai sok vonatkozásban feldolgozta. Mindannyian emlékszünk a magyar huszárok reménybeli tetteire, amikor úgy döntöttek, hogy „nyergelj, fordulj”. Ők a Lenkey huszárok voltak, akik 1848. május 28-án nyergeltek és fordultak haza Galiciából. Az útjuk Máramaroszigeten, Nagyváradon, Sarkadon, Gyulán át tartott Békéscsabáig. Itt megálltak élelmezési problémák miatt. Ekkor az Ókigyósi Wenckheim uradalom biztosított bőséges ellátmányt, zabot, szénát, vágómarhát a 300 lónak és lovasainak. A Wenckheimék nem csak ellátmánnyal támogatták a harcokat, hanem a népes családból 7 Wenckheim küzdött a hadszíntereken. Részesei voltak a sikereknek, és szenvedői a kudarcoknak is.

Amikor 1849. április 14-én Debrecenben a menekülő magyar kormány a Nagytemplomban országgyűlést tartott – és kimondták a Habsburg-ház trónfosztását –, ott volt gróf Wenckheim József Antal is (még tisztázatlan, hogy milyen minőségben), és ezután kocsijával sitelve hazahajtott, ő hozta meg a hírt Békés vármegyébe.

A hazaúton azonban Békés város előtt lesántultak a lovai, és az adatok szerint báró Podmaniczky Frigyes látta el őket cserelovakkal.

A szabadságharcnak néhány hónappal ezután bekövetkező bukását követően Wenckheim József Antal gondoskodott a harcokból hazatérő kigyósi gyalogos és lovas katonákról, menedéket, megélhetést nyújtott a szabadságharc idevaló honvéd tisztjeinek is. Itt élt élete végéig Tomcsányi Mihály nemzetőr huszárkapitány, itt van eltemetve a temetőnkben. Itt kapott intézői feladatot a szabadságharcból hazatérő Skutári György főhadnagy. Róla kapta a nevét a Skutari településrész. Itt találtak menedéket a világosi fegyverletétel után főhadnagy Wieland Károly és Wieland János

hadnagy. És itt kapott munkát Báró Messéna Ferenc honvéd alezredes, aki az uradalom postatisztje lett. Őt az újkigyósi temetőben helyezték örök nyugalomba.

A március 15-i forradalom hírére március 17-re hozta el a posta, először Szarvasra. Március 21-re Szombathelyi Antal megyei alispán népgyűlést hívott össze Gyulára, a templomtérré. Beszédet báró Wenckheim László mondott. A gyűlésen megválasztották a Közbátorsági Intézményt. Ebből lett később a Nemzetőrség.

Az akkori Ókigyósról és Újkigyósról is sokan jelentkeztek a nemzetőri szolgálatra. Júniusban bevonultak a makói táborba, de júliusra aratni rövid időre hazatértek.

A katonai toborzáson a következő kigyósi emberek vettek részt:

Kocsis Mihály	30. gyalogos zászlóalj
Kulcsár József	30. gyalogos zászlóalj
Forrás János	30. gyalogos zászlóalj
Füredi János	30. gyalogos zászlóalj
Kádár Péter	30. gyalogos zászlóalj
Szabó László	30. gyalogos zászlóalj
Nyári András	30. gyalogos zászlóalj
Koncos György	30. gyalogos zászlóalj
Győrfi György	30. gyalogos zászlóalj
főhadnagy Wieland Károly	16. Károlyi huszárezred
Bognár Pál	16. Károlyi huszárezred
Harangozó János	16. Károlyi huszárezred
Kerekes Gergely	16. Károlyi huszárezred
Nyisztor János	16. Károlyi huszárezred
Gazdag Antal	16. Károlyi huszárezred
Győrfi József	16. Károlyi huszárezred
Bánfi Pál	Miklós huszárezred
Klimó György	Önkéntes vadászezred
Becker Oszkár	105. zászlóalj
főhadnagy Wieland János	7. honvéd huszárezred

1849. februárjában a Délvidéken komolyra fordult a hadihelyzet a rácok kegyetlenkedései miatt, akik Észak felé haladva fosztogattak. Csapataik ágyúikkal átkeltek a befagyott maroson és a császáriakkal együtt Aradot ágyúzták. Felvonult ide a gyulai Nemzetőrség és a huszárezred, ők pedig a szerb állásokat ágyúzták. Boczkó Dániel kormánybiztos által szervezett ellentámadás következtében a rácok visszavonultak a Maroson át Battonya felé. Az ágyúikat viszont már nem tudták magukkal vinni.

Szombathelyi Antal alispán jelentése az aradi csata győzelméről szólt. Az újabb rác támadást a Nemzetőrség és a Károlyi huszárezred visszaverte.

A fenti adatokat Hankó József helytörténész barátomtól jegyeztem föl.

Balogh József polgármester

KÖZLEMÉNY

az általános iskolai beiratkozásról

Értesítem az érintett szülőket, hogy a 2016/2017. tanévre történő beiratkozásra az alábbi időpontokban kerül sor:

**2016. április 14-én (csütörtökön) 8 órától 19 óráig és
2016. április 15-én (pénteken) 8 órától 19 óráig.**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 45. § (1) bekezdése értelmében Magyarországon minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

A tanköteleessé váló gyermeket a közleményben megjelölt időpontban a szülő köteles beírni a lakóhelye szerinti illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 21. § (1)–(2) bekezdése értelmében a tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása. Az óvoda az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget igazolja vagy dönt a hatodik életévét augusztus 31-ig betöltő gyermek óvodai nevelésben való további részvételéről, szükség esetén az óvoda ennek megállapításához szakértői bizottsági vizsgálatot kezdeményez.

Az Nkt. 45. § (2) bekezdése szerint, ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az Nkt. 50. § (6) bekezdése alapján az általános iskola köteles felvenni azt a tanköteles tanulót, aki életvitelszerűen az általános iskola körzetében lakik.

A 2016/2017. tanév kötelező felvételt biztosító általános iskoláinak felvételi közege és a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmények közegei megtekinthetők a Békés Megyei Kormányhivatal honlapján: www.bekeskh.hu -> Oktatási ügyek -> Közlemények menüpont alatt.

Az első évfolyamra történő beíratáshoz szükséges dokumentumok:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító,
- a gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolvány (lakcímkártya),
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás.

A felvételről első fokon az iskola igazgatója dönt, melyről írásban, határozatban értesíti a szülőket.

A jelentkezés elutasítása esetén a szülő az Nkt. 37. § (2)–(3) bekezdése alapján jogszabálysértésre vagy érdeksérelemre hivatkozással nyújthat be felülbírálati kérelmet a kézhezvételtől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított 15 napon belül. Az eljárást megindító kérelmet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ illetékes tankerületi igazgatójához, illetve ha nem állami fenntartású az intézmény, akkor annak fenntartójához kell benyújtani. A fenntartó a benyújtott kérelmet a beérkezéstől számított 21 napon belül köteles elbírálni.

Amennyiben a választott iskola a gyermek felvételét elutasító döntést hoz, a szülő az EMMI rendelet 22. § (2) bekezdése értelmében köteles a gyermekét a döntés jogerőre emelkedését követő 5 napon belül beírni a kötelező felvételt biztosító iskola első évfolyamára.

Kérem a kedves szülőket, törvényes képviselőket, hogy a jelzett napokon tegyenek eleget gyermekük általános iskolai beíratási kötelezettségüknek.

Szabadkígyós Község Önkormányzata

HAVI ÜGYELETI BEOSZTÁSOK

2016. ÁPRILIS

1. Dr. Hunya Sarolta	11. Dr. Gurbity Gábor	21. Dr. Marossy László
2. Dr. Hunya Sarolta	12. Dr. Berczi István	22. Dr. Berczi István
3. Dr. Hunya Sarolta	13. Dr. Hunya Sarolta	23. Dr. Berczi István
4. Dr. Gurbity Gábor	14. Dr. Marossy László	24. Dr. Berczi István
5. Dr. Berczi István	15. Dr. Marossy László	25. Dr. Gurbity Gábor
6. Dr. Hunya Sarolta	16. Dr. Marossy László	26. Dr. Berczi István
7. Dr. Marossy László	17. Dr. Marossy László	27. Dr. Hunya Sarolta
8. Dr. Gurbity Gábor	18. Dr. Gurbity Gábor	28. Dr. Marossy László
9. Dr. Gurbity Gábor	19. Dr. Berczi István	29. Dr. Hunya Sarolta
10. Dr. Gurbity Gábor	20. Dr. Hunya Sarolta	30. Dr. Hunya Sarolta